

HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜNÜN 2009 OCAK - HAZİRAN İHRACAT PERFORMANSI ÜZERİNE KISA DEĞERLENDİRME

2009 Ocak- Haziran Altı Aylık Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

2009 yılının Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den 6,2 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2008 yılının Ocak-Haziran dönemi ile karşılaştırıldığında, ihracatta dolar bazında %25,7 düşüş meydana gelmiştir. 2008 yılını %2,1 oranında ihracat düşüşü ile kapatan hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe ihracat, 2009 Ocak ayında %20,2 oranında, Şubat ayında %34,3 oranında, Mart ayında %30,4 oranında, Nisan ayında %23,7 oranında, Mayıs ayında yine %23,7 oranında ve Haziran ayında %16,6 oranında azalmıştır. Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında 2008 Ekim ayından bu yana istisnasız her ay düşüş olmuş, düşüşün oranı bazı aylar %30'un üzerine çıkmıştır.

İhracatı 2009 yılının ilk altı ayında %25,7 oranında azalan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, aynı dönemde ihracatı %48,9 oranında azalan taşıt araçları ve yan sanayi sektörünün ardından, en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumunu korumaktadır.

Diğer yandan, 2009'un Ocak-Haziran döneminde Türkiye genel ihracatı %34,5 oranında düşüşle 67 milyar dolardan 43,9 milyar dolara gerilemiştir. Sanayi ihracatı ise %37,6 oranında azalarak 59,1 milyar dolardan 36,9 milyar dolar düzeyine düşmüştür. Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki düşüş (%25,7) hem genel ihracattaki %34,5'lik hem de sanayi ihracatındaki %37,6'lık düşüşlerin oransal olarak gerisinde kalmıştır. Dolayısıyla, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracatındaki önemli kayıplara rağmen, halen genel ihracat performansından ve sanayi ihracat performansından daha iyi bir performans gösterdiğini söylemek mümkündür.

Genel İhracat Performansı İçinde Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı			
Birim: 1000 \$			
	2008 Ocak - Haziran	2009 Ocak - Haziran	Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	67.014.127	43.873.446	-34,5
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	8.306.518	6.175.724	-25,7
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	12,4	14,1	
Sanayi İhracatı	59.121.523	36.917.303	-37,6
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi İhracatındaki Payı %	14,0	16,7	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2009 Ocak-Haziran döneminde, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatı içindeki payı %12,4'ten %14,1'e, sanayi ihracatındaki payı ise %14'ten %16,7'ye yükselmiştir.

Ülke Grupları Bazında Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatındaki Gelişmeler

2009 yılının Ocak-Haziran döneminde, Ortadoğu ülkeleri ile Afrika ülkeleri hariç AB ülkeleri, OECD ülkeleri, Eski SSCB ülkeleri gibi belli başlı ülke gruplarına hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında %21,6 ile %39,3 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur. Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının yılın ilk yarısında artış kaydettiği ülke grupları Suudi Arabistan, Irak, İran, İsrail, Kuveyt gibi ülkelerin gruplandırıldığı "Ortadoğu Ülkeleri" ve Cezayir, Libya, Mısır, Tunus, Fas ve Güney Afrika Cumhuriyeti'nin gruplandırıldığı "Afrika Ülkeleri"dir.

Ortadoğu ülke grubuna 2008 yılının Ocak-Haziran dönemine kıyasla %18,3 oranında artışla 2009 yılının ilk altı ayında, 230 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. Ortadoğu ülkelerinin toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %2,3'ten %3,7'ye yükselmiştir.

Afrika ülke grubuna ise, 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %3,9 oranında artmış ve 140,1 milyon dolara yükselmiştir. Bununla beraber adı geçen ülke gruplarının toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içinde payının küçük olması nedeniyle, diğer ülke gruplarındaki %40'lara yaklaşan ihracat düşüşlerinin, bu iki ülke grubuna ihracatta kaydedilen artışlar ile karşılanması mümkün olmamıştır.

Başlıca Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı					
	2008 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf'da Pay %	2009 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf'da Pay %	Değişim %
AB Ülkeleri Toplamı	6.666.904	80,3	4.974.959	80,6	-25,4
Diğer OECD Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, İsviçre vb)	469.680	5,7	285.265	4,6	-39,3
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Makedonya, KKTC, vb)	73.831	0,9	45.020	0,7	-39,0
Eski S.S.C.B Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Azerbaycan, Özbekistan vb)	270.081	3,3	177.649	2,9	-34,2
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (S. Arabistan, İsrail, Kuveyt vb)	194.389	2,3	230.007	3,7	18,3
Afrika Ülkeleri Toplamı (Mısır, Tunus, Cezayir , GAC vb)	134.847	1,6	140.138	2,3	3,9
Diğer Asya Ülkeleri (Çin, Hindistan, Malezya, Tayvan vb)	32.243	0,4	25.270	0,4	-21,6
Diğer Ülkeler ve Bölgeler Toplamı	464.543	5,6	297.416	4,8	-36,0
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	8.306.518	100	6.175.724	100	-25,7

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Diğer ülke gruplarından, 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde 27 AB ülkesine 5 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmış ve ihracatta 2008 yılının ilk altı ayına kıyasla %25,4 oranında düşüş olmuştur. 6,2 milyar dolarlık Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 5 milyar dolarlık kısmı, diğer bir ifade ile %80,6'lık bölümü 27 AB ülkesine yapılmıştır.

2009 yılının ilk yarısı geride kalırken, küresel krizin etkisi ile AB pazarlarındaki daralma, Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına hissedilir şekilde yansımaya devam etmektedir.

ABD, Kanada, Meksika, Norveç, İsviçre gibi ülkelerin yer aldığı "Diğer OECD Ülke Grubu" 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında en yüksek oranlı düşüşün olduğu ülke grubudur. Bu ülke grubuna ihracat, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %39,3 oranında düşüş ile 285,3 milyon dolara gerilemiştir. Makedonya, Arnavutluk, Bosna Hersek gibi ülkelerin yer aldığı "Diğer Avrupa Ülke Grubu"na hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki düşüş %39 düzeyindedir. Bu ülkelere 2009'un ilk yarısında 45 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır.

Diğer yandan, Eski SSCB Ülkeleri'ne 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde %34,2 oranında düşüşle 177,6 milyon dolarlık ve Diğer Asya Ülkeleri'ne %21,6'lık düşüş ile 25,3 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Belli Başlı Pazarlara Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatında Meydana Gelen Gelişmeler

2009 yılının ilk yarısında Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ülkeler, toplamdan aldıkları paylar itibarıyla %25,8 pay ile Almanya, %13 pay ile İngiltere, %8,1 pay ile Fransa, %7 pay ile İspanya ve %6 pay ile İtalya olarak sıralanmaktadır. Hollanda, Danimarka, ABD, Belçika ve İsveç, konfeksiyon ihracatında diğer önde gelen ülkelerdir.

Ocak-Haziran 2009'da Almanya'ya ihracat %21,4 oranında düşüş ile 1,6 milyar dolar olurken, İngiltere'ye ihracat %30,3 oranında düşüşle 1,2 milyar dolardan 802,1 milyon dolara gerilemiştir. İngiltere'ye ihracat düşüşünün yılın ilk aylarında %40'ların üzerine çıktığı dikkate alınır, Ocak-Haziran döneminde düşüşün az da olsa yavaşladığı ifade edilebilir.

En fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ilk on ülkenin hepsinde istisnasız %14,5 ile %48 oranında değişen oranlarda ihracat düşüşleri söz konusudur.

İspanya'ya ihracat %14,5 ile diğer ülkelere kıyasla daha düşük oranda azalırken, yine en yüksek oranlı ihracat düşüşü %48 ile dünyanın en büyük pazarı ABD'de olmuştur.

Üçüncü büyük pazarımız durumundaki Fransa'ya ihracatta, 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde %17,6'lık bir düşüş meydana gelmiş ve 501,6 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Dördüncü büyük pazar konumundaki İspanya'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2009'un ilk altı ayında %14,5 oranında düşüş kaydederek 432,9 milyon dolara gerilemiştir.

Beşinci büyük pazar İtalya'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ise, %24,9 oranında düşüşle 492,6 milyon dolardan 370 milyon dolara gerilemiştir.

Altıncı büyük pazar Hollanda'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2009'un Ocak-Haziran döneminde %42 oranında düşüşle 563,2 milyon dolardan 326,8 milyon dolara gerilerken, yedinci sırada Danimarka'ya ihracat %28,3 oranında düşüşle 178,4 milyon dolara inmiştir.

Sekizinci büyük pazar ABD'ye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde 285,9 milyon dolardan 148,8 milyon dolara, %48 oranında düşmesi, ABD'nin toplam ihracattan aldığı payı %3,4'ten %2,4'e düşürmüştür.

2008 yılı sonunda en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen dokuzuncu pazar olan Rusya Federasyonu, 84,2 milyon dolarlık ihracat değeri ile 2009'un Ocak-Haziran ilk altı ayı itibarıyla 14. sırada yer almaktadır. Bu ülkeye ihracat 2008 yılının ilk altı ayına kıyasla %51,4 oranında azalmıştır.

Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler aşağıdaki tablodan görülebilir.

TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI					
EN FAZLA İHRACAT YAPILAN ÜLKELER / \$ SIRALI					
HAZİRAN 2009					
	2008 OCAK - HAZİRAN 1000 \$	TOPLAM KONF'DA PAY %	2009 OCAK - HAZİRAN 1000 \$	TOPLAM KONF'DA PAY %	09 / 08 DEĞİŞİM %
ALMANYA	2.029.804	24,4	1.595.344	25,8	-21,4
İNGİLTERE	1.150.970	13,9	802.075	13,0	-30,3
FRANSA	608.426	7,3	501.603	8,1	-17,6
İSPANYA	506.370	6,1	432.919	7,0	-14,5
İTALYA	492.604	5,9	369.996	6,0	-24,9
HOLLANDA	563.209	6,8	326.753	5,3	-42,0
DANİMARKA	248.735	3,0	178.438	2,9	-28,3
ABD	285.873	3,4	148.787	2,4	-48,0
BELÇİKA	169.528	2,0	140.548	2,3	-17,1
İSVEÇ	159.552	1,9	122.387	2,0	-23,3
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	6.215.071	74,8	4.618.850	74,8	-25,7
TOPLAM KONFEKSİYON İHRACATI	8.306.518	100,0	6.175.724	100,0	-25,7
İLK 10 ÜLKENİN PAYI	75		75		

KAYNAK: İHRACAT-NET Bilgi Sistemi

Üretim ve Kapasite Kullanımındaki Gelişmeler

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Haziran ayında açıklanan Sanayi Üretim Endeksi'ne göre, 2009 yılının Nisan ayında giyim eşyası imalatında üretim endeksi, bir önceki aya göre yani 2009 Mart ayına göre %0,3 oranında azalmış, 2008 yılının aynı ayına (Nisan) göre ise %9,5 oranında düşmüştür.

Yine TÜİK tarafından en son açıklanan verilere göre, giyim eşyası imalat sanayiinde kapasite kullanım oranı 2008 yılının Mayıs ayında %81,5 iken, 2009 yılının Mayıs ayında %75,6'ya gerilemiştir. Buradan, giyim eşyası imalat sanayiinde kapasite kullanım oranının, 2009 yılının Mayıs ayında bir önceki yılın Mayıs ayına göre %7,2 oranında gerilediği anlaşılmaktadır.

2009 Yılı Haziran Ayında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatına Euro/Dolar Paritesi'nin Etkisi

Ocak – Haziran Dönemi

2009 yılı Ocak-Haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine oranla %25,7'lik düşüşle 6,2 milyar dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Söz konusu ihracatın, 4,97 milyar dolarla %80,6'sı ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği **AB27 ülkelerine yapılmaktadır.**

2008 yılı Ocak-Haziran döneminde 1 Euro 1,53 ABD Dolarına eşit iken, **2009 yılının Ocak-Haziran döneminde Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %12,88'lik düşüşle 1,33 dolar** düzeyine gerilemiştir.

Bu durumda, **2009 yılı Ocak-Haziran döneminde Euro bazında yapılan ihracat**, dolar olarak istatistiklerde yeralırken, 2008 yılının aynı ayına göre **%12,88 daha az yansımakta** ve böylelikle dolar bazındaki istatistiklerde %12,88 oranında fiktif bir düşüş yaratmaktadır

Buna göre, 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde gerçekleştirilen 6,2 milyar dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının 4,97 milyar dolarlık bölümü Euro üzerinden gerçekleştirilerek Dolar üzerinden hesaplandığı dikkate alındığında, **4,97 milyar dolarlık ihracatta pariteden kaynaklanan %12,88'lik fiktif düşüş** meydana geldiği görülmektedir.

Bu çerçevede 4,97 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %12,88'lik pariteden kaynaklanan fiktif düşüşten arındırıldığında 5,6 milyar dolarlık gerçek değere ulaşmakta ve bu durumda **2009 yılı Ocak-Haziran döneminde reel bazda toplam ihracat tutarı 6,8 milyar dolar** olmaktadır.

Söz konusu ihracat tutarı, 2008 yılı Ocak-Haziran döneminde gerçekleştirilen 8,3 milyar dolarla kıyaslandığında ise **2009 yılının Ocak-Haziran döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansında %25,7'lik düşüş değil, reel anlamda %17,9'luk düşüş** meydana gelmiştir.

Haziran Ayı

2009 yılı Haziran ayında geçen yılın aynı ayına oranla %16,6'lık düşüşle 1,1 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Söz konusu ihracatın, 921,2 milyon dolarla %83,2'si ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği **AB27 ülkelerine yapılmaktadır.**

2008 yılı Haziran ayında 1 Euro 1,55 ABD Dolarına eşit iken, **2009 yılının Haziran ayında** Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı **%9,8'lik düşüşle 1,40 dolar** düzeyine gerilemiştir.

Bu durumda, **2009 yılı Haziran ayında Euro bazında yapılan ihracat**, dolar olarak istatistiklerde yeralırken, 2008 yılının aynı ayına göre **%9,8 daha az yansımakta** ve böylelikle dolar bazındaki istatistiklerde %9,8 oranında fiktif bir düşüş yaratmaktadır.

Buna göre, 2009 yılının Haziran ayında gerçekleştirilen 1,1 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 921,2 milyon dolarlık bölümü Euro üzerinden gerçekleştirilerek Dolar üzerinden hesaplandığı dikkate alındığında, **921,2 milyon dolarlık ihracatta pariteden kaynaklanan %9,8'lik fiktif düşüş** meydana geldiği görülmektedir.

Bu çerçevede 921,2 milyon dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %9,8'lik pariteden kaynaklanan fiktif düşüşten arındırıldığında 1 milyar dolarlık gerçek değere ulaşmakta ve bu durumda **2009 yılı Haziran ayında reel bazda toplam ihracat tutarı 1,2 milyar dolar olmaktadır.**

Söz konusu ihracat tutarı, 2008 yılı Haziran ayında gerçekleştirilen 1,3 milyar dolarla kıyaslandığında ise, **2009 yılının Haziran ayında hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansında %16,6'lık düşüş değil, reel anlamda %9,8'lik düşüş** meydana gelmiştir.

EURO - DOLAR PARİTESİ OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ			
	2008	2009	
Aylar	Çapraz Kur	Çapraz Kur	08 / 09 Değişim %
Ocak	1,47023	1,33181	-9,41
Şubat	1,47316	1,28049	-13,08
Mart	1,54925	1,30240	-15,93
Nisan	1,57628	1,31981	-16,27
Mayıs	1,55605	1,36087	-12,54
Haziran	1,55404	1,4018	-9,80
Ortalama	1,52984	1,33286	-12,88
1 Euro= ABD Doları Olarak Verilmiştir.			

İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
02.07.2009